

Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie pracuje na najwyższych obrotach

data aktualizacji: 2020.01.21

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna ma wiele zadań; niektóre są mniej znane wśród mieszkańców, choć bardzo przydatne. Bernadeta Hordejuk przybliży ciekawy temat dotyczący pracy laboratorium wojewódzkiej stacji, gdzie trafiają próby do badania z całego regionu, ale także spoza niego.

Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej ma za zadanie identyfikować trudne diagnostycznie szczepy bakteryjne i grzyby pleśniowe. Próbkę przesyłane są do laboratorium bakteriologicznego ze wszystkich instytucji z województwa, ale i z kraju, z laboratoriów szpitalnych, farmaceutycznych, z wyższych uczelni – badane są próby żywnościowe i środowiskowe. Identyfikowane są również szczepy grzybów pleśniowych hodowanych w laboratorium badającym eksponaty muzealne ulegające biodegeneracji w obozie zagłady Auschwitz Birkenau w Oświęcimiu.

Wojewódzkie laboratorium działa zgodnie z najlepszą praktyką laboratoryjną i korzysta w swojej pracy z certyfikowanych materiałów odniesienia, posiada dobrze zorganizowane zaplecze pożywkarskie z pełną kontrolą wyprodukowanych pożywek w oparciu o własny bank szczepów.

Oddział Wirusologiczno-Serologiczny wykonuje badania w kierunku:

- HIV testami IV generacji wykrywającymi antygen p 24 i przeciwciała (metoda ta pozwala na wcześniejsze wykrycie zakażenia wirusem HIV);
- grypy - wirusa grypy sezonowej, wirusa świńskiej grypy A/H1N1/v - metodą Real Time PCR;
- 16 wirusów oddechowych u dzieci i osób dorosłych;
- boreliozy (Metoda Elisa i Western blot);
- mononukleozy zakaźnej - wykrywanie DNA wirusa metodą Real Time PCR;
- wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C;
- wirusowego zapalenia wątroby typu B i C - wykrywanie tą samą metodą;
- cytomegalii - wykrywanie DNA;
- wirusa BKV;
- 36 alergenów z jednej próby;
- różyczki, cytomegalii, toksoplazmozy, krztuśca, brucelozy, mykoplazmozy, odry, ospy wietrznej, wirusa opryszczki - wykrywanie przeciwciał metodą immunoenzymatyczną;
- zakażeń przewodu pokarmowego wywołanych przez norowirusy, rotawirusy, adenowirusy.

Wiarygodny partner w transplantologii

Laboratorium Badań Epidemiologiczno-Klinicznych (LBK) rozwinęło diagnostykę o patogeny dróg płciowych w badaniach metodami biologii molekularnej w technice multipleks PCR. Z jednej próby laboratorium wykrywa siedem najczęściej występujących patogenów. W 2018 roku kontynuowano współpracę z Oddziałem Transplantologii w Olsztynie w zakresie wirusologicznej diagnostyki molekularnej przeszczepów, wypracowując nowe standardy współpracy laboratorium medycznego z lekarzami. LBK zostało uznane jako wiarygodny partner w diagnostyce pacjentów w transplantologii.

Badania wykonywane są także w oddziale Bakteriologiczno-Parazytologicznym. Są to:

- posiew moczu, z materiału górnych i dolnych dróg oddechowych, wymazów z ran, ucha, worka spojówkowego, materiałów ropnych, krwi, płynu mózgowo-rdzeniowego i innych płynów ustrojowych, płwociny;
- badania bakteriologiczne w kierunku *Bordetella pertussis* i *Corynebacterium diphtheriae*;
- posiew kału i wymazów okołoodbytowych w kierunku pałeczek *Salmonella*, *Shigella*, *Yersinia enterocolitica*, *Campylobacter*, enteropatogennych *Escherichia coli*, enterokrwotocznej *Escherichia coli* typ 0157, *Escherichia coli* z grupy enterokrwotocznych (STEC) serotyp STEC 0104;
- wykrywanie w kale antygeny *Helicobacter pylori*;
- oznaczenie lekowrażliwości wyhodowanych patogenów metodą dyfuzyjno-krażkową, komercyjną, najmniejszych stężeń hamujących oraz wykrywanie niebezpiecznych mechanizmów oporności bakterii na antybiotyki i chemioterapeutyki;
- wykrywanie zakażeń przewodu pokarmowego spowodowanych toksynami A/B *Clostridium difficile*;
- oznaczenie antygenów *Legionella pneumophila* w moczu;
- wykrywanie i identyfikacja larw, jaj, cyst oraz trofozoitów pasożytów w kale i wymazie okołoodbytowym, identyfikacja form dorosłych pasożytów jelitowych;
- badanie skuteczności sterylizacji i dezynfekcji powierzchni, badanie biologicznego zanieczyszczenia powietrza;
- wykrywanie grzybów pleśniowych i drożdżopodobnych w środowisku pracy i środowisku bytowania człowieka.

Laboratorium jest jedynym wykonującym takie badania w województwie warmińsko-mazurskim i jako jedno z nielicznych w kraju posiada akredytację PCA na te badania!

Systematycznie rośnie liczba zleceń na te badania, obejmując całą Polskę:

- posiewy wody użytkowej w kierunku pałeczek *Legionella*;
- posiewy materiału środowiskowego i narkotyków w kierunku *Bacillus anthracis*.

Ważną informacją jest także fakt, że laboratorium rozpoczęło diagnostykę dermatofitów oraz nużeńca (Demodex) z materiałów klinicznych. Ciągłe jednak brak środków finansowych na przygotowanie i wyposażenie pracowni dermatofitów.

Ponadto laboratorium wykonuje analizy epidemiologiczne lekowrażliwości i mechanizmów oporności szczepów pochodzących ze środowiska pozaszpitalnego, w którym coraz częściej stwierdza się obecność bakterii wielolekoopornych.

W 2018 roku w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano znaczny wzrost przypadków zakażeń pałeczkami *Klebsiella pneumoniae* New Delhi (NDM).

[NDM-1 to skrót od angielskiego „New Delhi metallo-beta-lactamase”, enzymu uodparniającego bakterie na wiele antybiotyków. NDM nie jest więc konkretną bakterią, tylko genem uodparniającym bakterie na antybiotyki.]

Bernadeta Hordejuk

E-mail: bernadeta.hordejuk@warmia.mazury.pl.

Zapraszamy także na profil facebookowy: <https://www.facebook.com/bernadetahordejuk/>.

Projekt „Przewodnicząca Sejmiku w Info” jest realizowany przez portal Info Iława we współpracy z Sejmikiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Jego celem jest przybliżenie Czytelnikom działalności samorządu naszego województwa.

Źródło:

<https://www.ifoilawa.pl/aktualnosci/item/59938-laboratorium-wojewodzkiej-stacji-sanitarno-epidemiologicznej-w-olsztynie-pracuje-na-najwyzszych-obrotach>